

Sygn. akt I UK 510/14

POSTANOWIENIE

Dnia 16 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania Specjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej "M." Spółki z o.o. w O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Chrzanowie

z udziałem zainteresowanych: M. B., K. B., S. H., D. K., B. M.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 czerwca 2015 r.,

skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 1 lipca 2014 r., sygn. akt III AUa 1762/13,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 1 lipca 2014 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie oddalił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Chrzanowie od wyroku z dnia 3 lipca 2013 r., którym Sąd Okręgowy w Krakowie zmienił pięć decyzji Zakładu z dnia 15 września 2011 r. i 16 września 2011 r. stwierdzających, że zainteresowane M.B., K. B., S. H., D. K. i S. M. w okresach wskazanych w zaskarżonych decyzjach nie podlegają ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu jako pracownicy Specjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „M.” Spółki z o.o. z siedzibą w O.

W skardze kasacyjnej organ rentowy zarzucił: 1) naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na wynik sprawy, tj. art. 385, art. 386 § 2 w

związku z art. 378 § 1 k.p.c., przez nieuwzględnienie nieważności postępowania przed Sądem pierwszej instancji wywołanej przyczyną wskazaną w art. 379 pkt 1 k.p.c., gdyż Sąd ten wydając rozstrzygnięcie w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu orzekał w sprawie, w której droga sądowa jest niedopuszczalna, co doprowadziło w konsekwencji do zastosowania art. 385 k.p.c. i oddalenia apelacji organu rentowego, pomimo konieczności uchylecia wyroku Sądu pierwszej instancji, zniesienia postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania; 2) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 109 i art. 110 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, przez ich niezastosowanie w sprawie, co spowodowało oddalenie apelacji organu rentowego, podczas gdy uwzględnienie powyższych regulacji prawnych doprowadziłoby do konstatacji, że w sprawie zachodzi nieważność postępowania spowodowana niedopuszczalnością drogi sądowej, gdyż w postępowaniu o objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym po wyczerpaniu drogi administracyjnej właściwy jest tryb sądowoadministracyjny.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji, albo o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i poprzedzającego go wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono jej oczywistą zasadnością z uwagi na niedopuszczalność drogi sądowej w zakresie objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym, wynikającą z precyzyjnego, jasnego i niebudzącego wątpliwości interpretacyjnych art. 109 ust. 1 ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, gdzie dla spraw związanych z objęciem ubezpieczeniem zdrowotnym przewidziany został administracyjny i sądowoadministracyjny tryb dochodzenia roszczeń. W ocenie skarżącego, nieuwzględnienie z urzędu tej regulacji prawnej w procesie orzekania, doprowadziło do wydania merytorycznego rozstrzygnięcia pomimo istnienia przeszkody w postaci niedopuszczalności drogi sądowej, stanowiącej przyczynę nieważności postępowania (art. 378 § 1 w związku z art. 379 pkt 1 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący odwołuje się do przesłanki oczywistej zasadności skargi, uzasadniając ją występowaniem przesłanki w postaci nieważności postępowania. Przesłanki te nie zachodzą, gdyż w wyrokach z dnia 17 lutego 2015 r., I UK 231/14 (LEX nr 1666016), z dnia 4 marca 2015 r., I UK 251/14 i z dnia 24 marca 2015 r. (niepublikowanych), Sąd Najwyższy zajął stanowisko, że ustalenie przez organ rentowy pracowniczego tytułu do podlegania ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu, a następnie zmiana zaskarżonej decyzji w toku postępowania sądowego i ustalenie braku podstaw do ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego nie prowadzi do nieważności postępowania w rozumieniu art. 379 pkt 1 k.p.c. Wykładnia art. 109 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wskazuje bowiem na konieczność wydania decyzji przez Narodowy Fundusz Zdrowia w przypadku ubiegania się zainteresowanego o dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne albo w sytuacjach wątpliwych, tj. wtedy, gdy decyzja może rozstrzygać istniejące wątpliwości co do podlegania przez daną osobę obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu. Obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego (art. 69 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej) powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych. Jeżeli w wyniku postępowania sądowego zostanie (jak w niniejszej sprawie) stwierdzony brak przesłanek do podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, to skutkiem tego jest brak z mocy prawa podstaw do objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym, a wydanie w tym przedmiocie decyzji jest zbędne.

Skoro więc w sprawie nie doszło do nieważności postępowania w sposób wskazywany przez skarżącego, przeto skarga kasacyjna nie może być uznana za

oczywiście uzasadnioną z tej przyczyny. Należy również zauważyć, że z tych samych powodów Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 26 listopada 2014 r., I UK 216/14 odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej organu rentowego w sprawie o zbieżnym stanie faktycznym i prawnym.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.